

פניני הדרך היומי

לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדרך היומי

עירובין כח-לד | פרשת ניצבים וילך | גליון מס' 36

דף כח:

התם בדניסחני וכו'. וברש"י: דקלים זכרים וכו'.

כתב בספר נר למאה להג"ר ירחמיאל מלצר שליט"א: מבואר מכאן שיש דקלים זכרים ויש דקלים נקיבות. וכתב בפ"י הראב"ד לספר יצירה כתב שאף בדומם יש זכר ונקיבה כמו בצומח חי ומדבר. ומפורש כן בב"ב דף ע"ד כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו זכר ונקיבה בראם, ועיין בר"ר פיי"ד ז' אדמה נקיבה עפר זכר. ובזה אפשר לפרש הא דכתיב וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה. שלקח משני המינים עפר זכר ואדמה נקיבה, ומצינו גם בכלים זכרים ונקיבות עיין סוכה דף י"ב סכך בחצים זכרים כשירה בנקיבות פסול.

ועיין בספר בני יששכר (מאמר השבתות מאמר יו"ד) בשם הה"ק ר' פנחס מקאריץ זצ"ל שבכל הנבראים יש שינה ואפילו המים ישנים דאם לא יתקלקלו, ועיין ירושלמי ברכות פ"ט ה"ב מים עליונים זכרים ותחתונים נקיבות. ע"כ.

ויש לציין עוד דגם בארזים מצינו זכר ונקיבה, בביצה ל' ע"א ארזי ואשוחי, ופירש רש"י אשוחי: ארז נקיבה.

בספר חסד לאברהם להרה"ק ר"א אזולאי זצ"ל כותב: החיטה אף על פי שהיא מפרי אדמה שהם כולם ניזונים ממים נקבות, עכ"ז החטה השי"ת נתן בה סגולת המזון, ע"כ היא במעלת פירות האילן ואינה מוציאה פירות אלא ממים זכרים, ולזה תמצא שנה שיש בה ריבוי גשמים ואין מוצאי ריבוי תבואה, ויש מיעוט גשמים ומוציאה תבואה הרבה ע"כ. והוא דבר פלא.

דף כט:

אמר רב יוסף שרא ליה מריה לרב מנשיא בר שגובלך, אנא אמריתא נהליה אמתניי והוא אמרה אברייתא-

שאלה מעניינת נשאל הבא"ח בהקשר לזה בשו"ת תורה לשמה (סימן רנט) וז"ל: חכם אחד כתב פסק דין ובתוכו הקשה קושיא א' גדולה בדברי אחד מן הפוסקים הראשונים ז"ל וכתב עליו שרא ליה מריה וקצת מן החכמים שראו פס"ד הנז' ערערו עליו איך יכתוב לשון זה על א' גדול מן הפוסקים הראשונים ז"ל וא"ל שצריך כפרה שנגע בכבוד הרב ז"ל יען כי בגמרא דיומא דף פ"ו ע"א איתא היכי דמי חילול השם א"ר נחמן בר יצחק כגון דקאמרי אינשי שרא ליה מריה לפלניא ע"ש נמצא כי לשון זה הוא זלזול. על כן יורינו אם האמת אתם בזה ושכמ"ה.

תשובה. ההיא דיומא הנז' שאני דקאי על המעשים וכמ"ש רש"י ז"ל ימחול יוצרו על מעשיו נמצא מעשיו מקולקלין אבל האומר כהאי לי שנא על שגגת תלמוד אין זה זלזול בהאי ענינא ולישנא דאינשי לחוד ולשון חכמים לחוד וראיה לזה כי מצינו בגמרא שאמרו האמוראים לשון זה על התנאים הגדולים בעבור אשר השיגו אותם בדבר אחד וכדאיתא בגמרא דעירובין דף כ"ט ע"א א"ר יוסף שרא ליה מאריה לרב מנשייא וכן בגמרא דסוכה דף ל"ב אמר רבא שרא ליה מריה לרבי טרפון השתא עבות שלשה לא משכחינן וכו' פירש רש"י ז"ל ימחול לו רבונו כלומר צריך הוא לבקש מחילה על דבריו ע"ש וכן מצינו בגמרא דסנהדרין פרק חלק שאמרו על רבי הלל ג"כ לשון זה על שאמר אין משיח לישראל דאכלוהו בימי חזקיה ע"ש. נמצינו למדין אין זה הלשון זלזול כאשר חשבו קצת חכמים מיהו ודאי אין זה הלשון דרך כבוד ואף על פי שראינו שדברי האמוראים בלשון זה על הגדולים עכ"ז אין כל אדם ראוי לדבר בלשון זה על אחד מן הראשונים ובפרט בדורות אלו שחסרה הידיעה ואולי הקושיא יש לה תרוץ ואפילו אם תהיה עצומה שאין לתרצה בעד הרב עכ"ז צריכין האחרונים לדבר בדרך ענוה וכבוד נגד הראשונים לכן תאמרו לאותו

כתב החתם סופר (שבת דף קמז): 'מה שנראה לי שנוולד לן זה מנהג לחדש חידושים יותר מדאי ... אכן ע"י החידושים בכל דף ועמוד עי"ז זוכר הכל ומילתא דתמיה מידבר דבריא, והנסיון מעיד לנו ע"ז ויודע אני בעצמי.'

חכם שימחוק לשון זה מפס"ד שלו ויזהר מעתה לכתוב בדרך כבוד וענוה.

דף כט:

ובקשו חבריו עליו רחמים וחיה מפני שהשעה צריכה לו.

כתב הריטב"א בזה"ל: ובקשו עליו חבריו רחמים ואף על פי שכדאי היה לחוב בעצמו שעבר על דברי חכמים עכ"ל. והחלקת יואב (ח"ב סי' פ"ח) למד מדברי הריטב"א דלולי שהיה השעה צריכה לו, לא היה חבריו מתפללין עבורו, מפני שהכניס עצמו לסכנה. וכדבריו כתב הגאון יעב"ץ בהגהותיו כאן. וכן צידד המנחת חינוך (מצוה רלז) דאין חיוב להציל את המאבד עצמו לדעת, דהגמ' (סנהדרין עג א) רצתה ללמוד אבידת גופו בק"ו מאבידת ממון, ובממון קי"ל דאין דין השבה באבידה מדעת. [וביומא (דף לה ע"ב) איתא שהלל לא היה לו מעות להכנס לבית המדרש, ועלה לגג כדי שישמע דברי אלקים חיים מפי שמעיה ואבטליון, וזה היה בערב שבת בתקופת טבת וירד עליו שלג מן השמים, בבוקר מצאוהו למעלה ועליו ערימה של שלג, וחללו שבת כדי להצילו, ואמרו ראוי זה לחלל עליו את השבת, והקשה העיון יעקב (על העין יעקב) מה הלשון ראוי זה, והלא כל אדם ואפילו על תינוק ביומו שהוא במצב סכנה מחללין עליו את השבת, ואפשר דבאחר הוי כמאבד עצמו לדעת, שלא היה לו להביא עצמו לידי סכנה כזו שיצטרך לחלל עליו את השבת, רק בזה שעשה הכל לכבוד התורה, ראוי לחלל עליו את השבת אף בכה"ג].

ולכאוי נראה דאין לדמות הא דרבי חנינא להא דמכניס עצמו לסכנה, דהא ודאי לא הכניס רבי חנינא את עצמו לסכנה מרצון ומדעת, ובכה"ג ודאי דגם בממון חייב בהשבה, אלא דכוונת הריטב"א דהיות דרבי חנינא עבר על דברי חכמים, לכן היה חייב מיתה, וכדלעיל (דף כא ב) שהעובר על דברי חכמים חייב מיתה.

וראיתי מציינים שהגאון ר' גבריאל ציננער שליט"א דן (בקונ' בשבילי הרפואה קובץ ח' ע' ע"ו והלאה) בשאלה: "אם אחד הכניס עצמו בפשיעתו לידי מצב סכנה, אי מחללים עליו את השבת". והביא מהגמ' הנ"ל כאן ומדברי הריטב"א הנ"ל ומבואר עפ"י דבריהם, דכמו שלבקש רחמים אינו נכון למי שעבר על דברי חז"ל כ"ש לחלל השבת עליו שאין צריך.

והוא ממשיך וכותב: והצעתי פעם לפי כ"ק אדמו"ר מרן הגה"ק אבדק"ק צאנז (שליט"א) זצ"ל בעל דברי יציב ואמר לי לחלק, דדוקא לענין בקשת רחמים שאינו רפואה טבעית ואינו אלא מצד

הרחמים ע"ז אמרינן הואיל וגרם רעה לעצמו אין לרחם עליו, וכעין שאחז"ל ברכות דף ל"ג ע"א דכל מי שאין בו דיעה אסור לרחם עליו, משא"כ להציל אותו בדרך הטבע בודאי כל איש מישראל חייב להציל מפני לא תעמוד על דם רעך ומשום השבת אבדה כדאיתא בסנהדרין דף ע"ג ע"א דמחויב להציל בדרכי הרפואה כל מה דאפשר לן עכתדה"ק. וכע"ז ראייתי נמי שכתב בשו"ת להורות נתן (חלק ב סימן מד).

דף ל.

אמר רב שימי בר חייא מערבין בביצים חיות, וכמה, אמר רב נחמן בר יצחק סיני אמר שתיים - בספר בכור שור הקשה דהרי במסכת פסחים (דף קי ע"ב) אמר רב דימי דשתי ביצים הלכה למשה מסיני דהוי סכנתא, ואם כן איך מערב בשתי ביצים, הרי אינם ראויים משום זוגות? ותירץ דמכל מקום חשיב סעודה הראויה, דרב יוסף לטעמיה במסכת עירובין דף פב ע"א דס"ל דאין מערבין אלא לדבר מצוה, ולכן אין לחוש לזוגות.

והנה בגליוני הש"ס (שבת דף סג ע"א) ציין למה שדנו האחרונים לגבי מים שלנו האם לחוש למגולין או לתקופה, דאמרינן שומר מצוה לא ידע דבר רע.

והביא הגליוני הש"ס את דברי הבכור שור הנ"ל, והעיר עליהם מהמבואר בפסחים (דף קט ע"ב) דפריך אארבע כוסות היכי מתקני רבנן מילתא דאתי בה לידי סכנה משום זוגות, הרי מבואר דלגבי חשש זוגות לא אמרינן שומר מצוה לא ידע דבר רע.

והשיב: נהי דאחרי שתקנו רבנן ארבע כוסות, הוי מצוה, מכל מקום שואלת הגמרא דלא הוי ליה לרבנן להתחיל לתקוניה, משא"כ בעירוב שהוא כבר מצוה, אין חשש.

ובמרחשת (ח"א סימן כ) תמה על קושיית הבכור שור, הרי עירוב הוא מזון שתי סעודות, והיינו שבכל סעודה אוכלים חצי מהעירוב, כך שאוכל ביצה אחת בכל סעודה, ואין בזה חשש של זוגות כלל, וצ"ע.

דף לא.

קסבר מצות לאו ליהנות ניתנו - השעה"מ (בפ"ח מהלכות לולב ה"א) הקשה על שיטת הר"ן בנדורים ט"ו ב' דהאומר לאשתו הנאת תשמישיך עלי נאסר, והקשה הר"ן דלמה נאסר והרי מצות לאו ליהנות ניתנו. יש לומר דכי אמרינן מצות לאו ליהנות ניתנו ה"מ לומר שאין קיום המצוה חשוב הנאה, אבל מ"מ אם נהנה גופו עם קיום המצוה הנאה מיקרי, עכ"ד. וא"כ היכי שרינן לערב בקבר דאסור בהנאה למ"ד אין מערבין אלא לדבר מצוה, והרי מותר לערב לילך

דף לא:

אבל לא בטבל פשיטא לא צריכא בטבל טבול
מדרבנן וכגון שזרעו בעציץ שאינו נקוב- והקשה הרשב"א (ביבמות קי"ד) שהרי מותר לספות לקטן דבר שאיסורו מדרבנן (עי"ש שהוכיח כן) וא"כ מ"ט א"א לערב בטבל שאיסורו מדרבנן, והרי חזי לקטנים, וכמו דמבואר לעיל ל' ב' דמותר לערב לגדול ביוה"כ משום דחזי לקטנים. ותי' הרשב"א דלעולם לא סגי במה שחזי לקטנים, ומידי דחזי לגדולים בעינן, רק שאני יוה"כ שהמאכלים אינם אסורים רק יומא קגרים, וכיון שאין המאכל אסור מצד עצמו נחשב מאכל גם לגבי גדולים, כיון דעכשיו מיהא יש לו היתר גם לקטנים, משא"כ טבל אפילו שאיסורו רק מדרבנן וחזי לקטנים, ל"ש לערב בו, דלגבי גדולים לא נחשב מאכל.

ובישועות יעקב (או"ח סימן שמ"ג) כתב לתרץ קושית הרשב"א, דכיון דבטבל איכא איסור הנאה של כילוי, עיין תוס' יבמות (דס"ו ב'), א"כ אפלו שאין איסור ספיה, מ"מ אינו יכול להאכילו לקטן דנמצא מכלה הטבל ואם יתנהו לקטן הוא יעבור על האיסור של הנאה בכילוי, ולכן א"א לערב בו.

ובאחיעזר (ח"ג סימן פ"א) כתב לבאר דעת הרשב"א דאזיל לטעמיה שכתב בחידושיו לשבת דדוקא בתרומה טמאה אסורה הנאה של כילוי וה"ה בטבל דוקא בטמא. ואפלו לדעת התוס' דס"ל דאיכא איסור בהנאת כילוי זה דוקא אם הנאתו הוא הנאת כילוי, אבל הכא במה שנותן לקטן אינו נהנה הנאה של כילוי, אלא הנאתו הוא מה שמכיר לו טובה, והנאה זו לא נאסרה, וכה"ג כתבו התוס' ביבמות שם יבמות ס"ו גבי ישראל ששכר פרה מכהן שמאכילה כרשיני תרומה דישראל אין נהנה אלא הדמים, ובמה שהקטן נהנה הנאה של כילוי באכילתו אינו אסור משום ספייה דאסורא דרבנן הוא, ואין בו איסור ספייה כמ"ש הרשב"א. וע"ע מש"כ בספר עונג יום טוב (סי' צ"ו).

דף לב:

אמר רב נחמן בשל תורה אין חזקה שליח עושה שליחותו בשל סופרים חזקה שליח עושה שליחותו ור"ש אחד זה ואחד זה חזקה שליח עושה שליחותו וכו'- בספר אפיקי ים (ח"ב סימן ז' בהגה"ה) הקשה מ"ט לא הביא הש"ס ראייה ממשנה ערוכה ששנינו ביומא דס"ח ב' ס"פ שני שעירים. אמרו לו לכה"ג הגיע שעיר למדבר (ופירש"י שאינו רשאי להתחיל בעבודה אחרת עד שהגיע שעיר למדבר שנאמר ושלח את השעיר במדבר ואח"כ ואת חלב החטאת

לבית האבל ולילך לבית המשתה (כדאמרינן לקמן פ"ב א') ובזה הרי יש לו הנאת הגוף עם קיום המצוה. ותי' השעה"מ דכל מה שאוסר הר"ן כשיש הנאת גופו, זה דוקא שגופו נהנה מן גוף האיסור, כלל שאסר ע"ע הנאת אשתו, ובהנאה זו הגם שיש בו קיום המצוה, אבל מכיון שנהנה גופו אסור, משא"כ בעירוב אין לו הנאה מנתינת העירוב בקבר, שהרי אינו נהנה בזה, ומה שנהנה ע"י זה העירוב שיכול לילך לבית המשתה אינו אלא גרמא בעלמא שנגרם לו הנאה המותרת לו, ובהנאת קניית העירוב אמרינן שפיר מצות לאו ליהנות ניתנו. (וכ"כ באבני מילואים סימן כ"ח ס"ק ס').

אלא שהקשה ע"ז דא"כ אפילו מערבין לדבר הרשות מ"ט אסור, והרי בקניית העירוב הוי הנאה דמצוה שהרי מניחו מחמת מצות עירוב ומה שנהנה אח"כ נחשב גרמא בעלמא. ובמנחת שלמה ח"ב סימן נ"ט (להגרש"ז אויערבאך זצ"ל) כתב לבאר שהנחת העירוב לא נחשבת רק כעצה מחז"ל, דהיינו שאמרו שזהו ביתו של האדם, דהרי זו ודאי אם אחד מאנשי העיר יצא חוץ לעיר הוא וכל ביתו פשיטא שיש לו ממקום אשר שבת בו אלפים דזהו מקומו, וה"נ אמרו חכמים דע"י הנחת פת לעירוב נחשב דדירתו שם שדעתו של אדם אחר פיתו, וראיה לכך דאפילו לר"ע הסובר דתחומין דאורייתא מועיל העירוב, ורואים שזה נחשב העתקת דירתו.

וזה שורש הפלוגתא אם מערבין לדבר הרשות או דוקא לדבר מצוה, דהמ"ד דסבירא ליה דמערבין לדבר הרשות, סובר דהוי כמעתיק דירתו ממקום למקום ומש"ה מותר לערב אפילו לדבר הרשות. ואסור לערב עירובו ע"ג קבר שנהנה מן הקבר אפילו אם מטרת עירובו הוא לדבר מצוה, שהרי נהנה מהקבר עצמו שנעשה ע"י זה לדירה. והמ"ד דסבירא ליה דאין מערבין אלא לדבר מצוה, סובר דאין זה נחשב כמשנה מקום דירתו באופן טבעי, ולפיכך אין מותר לו להניח אלא לדבר מצוה, ומכיון שהנחתו הוי מצוה אומרים בה בזה מצות לאו ליהנות ניתנו, אף שע"י זה יהא רשאי לילך לבית המשתה ויהיה לו שם הנאת הגוף, דהא סו"ס אינו נהנה מהקבר עצמו והנאה דאח"כ הוי גרמא בעלמא.

ולפ"ז אפשר ליישב מה שהעיר הרש"ש דמ"ט דרבנן דפליגי עליה דר"י באותו ציור דהתיר ר' יהודה לערב דהוא לדבר מצוה אמאי פליגי רבנן עליה, והרי במצות אמרינן מללה"נ. וע"פ זה ניחא, דלהך מ"ד דמערבין לדבר הרשות א"כ נחשב כהשתנות טבעי ששינה מקום דירתו, ואי"ז נחשב כמצוה, ול"ש לומר ע"ז מללה"נ.

בכה"ג אמרינן חטא אבל מה שחוב על הב"ד ללקות ולנדות למי שחייב נידוי זה הוא ד"ת. שוב ראיתי להרב בעל שו"ת בית יעקב סו"ס פ"ח דהתעורר על הסתירה אשר נראה בדברי רבי לשיטת האגודה ובתשובה לחכם אחד אשר עוררני בזה הארכת.

דף לד:

נתנו בראש הקנה וכו' אפי' גבוה ק' אמה הרי זה עירוב- דן הגאון בעמח"ס שו"ת חלקת יעקב (או"ח סי' א') בענין הקפידא שלא לילך ד"א בבוקר בלי נט"י, מה יהי' הדין במי שישן במקום גבוה יותר מד"א כגון במטות קומותיים וכדו', האם גובה המטה נחשב לשיעור הד"א דיש להקפיד ע"ז לא לירד מהמטה בלי נט"י.

והסיק דגובה המטה אין נחשב לשיעור הד"א, וכל שיש לו מים במרחק ד"א ברוחב מהמטה הר"ז מועיל. וראייתו הוה ממשנתנו, דהרי קיי"ל דעירוב צריך להיות בתוך ד"א של מקום השביתה. ואם מקום השביתה הוה בסוף תחום שבת אין לעירוב לצאת יותר מד"א של תחום השבת. ואפ"ה חזינן דאדם שביתתו היא בסוף התחום והעירוב הוא למעלה גבוה ק' אמה הר"ז עירוב. (דלא מחלק התנא בדין נתנו בראש הקנה אי זה באמצע תחום שבת או בסוף תחום שבת), ולא אמרינן שהעירוב יצא יותר מד"א ממקום השביתה בסוף התחום, וש"מ דגובה הקנה שהוא יותר מק' אמה אין זה נחשב ליותר מד"א, דכיון דלמטה מהקנה זה בשטח הד"א, הר"ז מועיל, וא"כ ה"ה לגובה המטה דאין זה נחשב ליותר מד"א. (ועיי"ש שהוסיף דאף דיש לחלק ולומר דאין דומה עירוב לדין נט"י, דהרי כל שמוקף מחיצות יהי' איזה רוחב שהוא יש לו דין רק של ד"א, ואילו לגבי נט"י מוקף מחיצות לא מהני, דאפי' בבית מוקף מחיצות אין לילך יותר מד"א, מ"מ חזינן להמהרש"ם שהביא דבתוך ד"א של אדם מותר לו לילך הלוך ושוב בלי נט"י, חזינן מזה דהקפידא לא הוה שלא ילך בפועל יותר מד"א, אלא הקפידא הוה שלא יצא משטח הד"א בלי נט"י, א"כ שפיר אפשר למילף מינה לענין הגובה דאף דבפועל הולך יותר מד"א, אבל כיון שאינו יוצא משטח ד"א שפיר דמי).

לאחר שזיכנו ה' להקים את הכולל היהודי 'בית מדרש גבוה לכהנים'- והוא כולל ערב וכולל יום שישי לכהנים להכניס לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר חפצו של מרן הח"ח זיע"א, כעת שאיפתנו להקים 'כולל יום שלם' לכהנים, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלוקינו הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד- פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל k0504166339@gmail.com

יקטיר המזבחה א) ומניין היו יודעין שהגיע שער למדבר, דרכאות היו עושין ומניפין בסודרין ויודעין שהגיע שער למדבר. אמר ר' יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית חדודו שלשה מילין, הולכין מיל, וחוזרין מיל, ושוהין כדי מיל ויודעין שהגיע שער למדבר. ואם לא נסמוך בזה על חזקה שליח עושה שליחותו מנלן דבאמת עשה השליח שליחותו והוליקו למדבר. וע"ז לא שייך את תירוץ הגמ' על עומר וקינין כיון דאיש לא היה אתו מב"ד, ויקשה על ר"נ דמספקא ליה וס"ל דכל החזקה דשליח עושה שליחותו מהני רק לדרבנן ולא לדאורייתא.

ותי' ע"פ מה שכתב התומים סימן י"א דבשליח ב"ד אמרינן לכו"ע חזקה שליח עושה שליחותו, ולפ"ז ל"ק משעיר המשתלח. (אבל הקשה ע"ז דגם כהנים הם כשלוחי ב"ד, ומהגמ' משמע דגם למסקנא רק על ב"ד סומכים וכמ"ש רש"י ז"ל בד"ה התם כדקתני טעמא ואבי דינא סמכינן וכו').

ונראה דאפשר ליישב קושייתו, על פי מש"כ המעשה רוקח (או"ח סי' מט) בדעת הרא"ש דבזמן שהשליח התחיל בשליחותו לכו"ע חזקה שגמר את שליחותו, דלפ"ז א"ש, דמאחר דחזינן את האיש עתי שהתחיל להוליך את השעיר, לכו"ע אמרינן בזה חזקה שגמר שליחותו.

דף לב:

רבי סבר ניחא ליה לחבר דליעביד איסור קלילא- כתב המהרצ"ח: עי' טו"ז יו"ד סימן של"ד שהביא דברי האגודה דמנדין למי שחייב נדוי אפילו במקום שיש לחוש שיצא עי"ז לתרבות רעה. והוכיחו מהך דניבא רבי לפני מותו (קדושין ע"ב ע"א) בורתא דסטיא דאקפי' פירי דכוורא בשבתא. ושמתניהו ר' אחי ואשתמוד. ולאיזה צורך הביא התלמוד ספור זה רק להוכיח אף על פי דיצאו לת"ר לא חשש ר' אחי ע"ז ונידוהו ע"ש. והשתא דברי רבי סותרים זא"ז. דכאן ס"ל דאמרינן חטא באיסורי זוטא למען לא יעבור ע"ה איסורא רבה. ושם חזינן דניבא לפני מותו דמחוייבין הב"ד לעשות החוב אשר מוטל ולא משגיחין ע"ז במה דיעשה האחר איסור גדול. ואולי י"ל כיון דכתב המשנה למלך פ"ג מהל' תרומות הלכה י"ז דשלא מן המוקף אינו רק דרבנן ודוקא

גליון זה יוצא לאור ע"י 'שיעור הדף היומי' בביהמ"ד אהל תורה רח' הרב יוסף קארו 4 ביתר.

מידי ערב נמסר שיעור בצורה רהוטה ובהירה בשעה 7.00 בערב- שמעו ותחי נפשכם.

כמו"כ מתקיים שיעור 'למשכימי קום' לאחר הנה"ח בביהמ"ס 'תורת משה מציון' רח' החוזה פינת דרכי איש, ולמאחרי שבת בביהמ"ד אהל יששכר רח' המגיד ממועזריטש 144 בשעה 10.35 בערב.

ניתן לשמוע את השיעור בקו השיעורים במס' 02-5941069 חדר 791 ולהקיש 1213

ניתן לקבל גליון זה ע"י בקשה למייל: K0504166339@gmail.com

בכתובת זו ניתן לקבל גם את הגליון היוצא ע"י 'בית מדרש גבוה לכהנים' ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק.

לחרומוה עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' פנו לטל 0504166339 או דרך מכשירי נדריים.